

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2005r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu użycia oddziałów i pododdziałów Policji oraz Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w razie zagrożenia bezpieczeństwa publicznego lub zakłócenia porządku publicznego

Na podstawie art. 18 ust. 8 i 9 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002r. Nr 7, poz. 58 z późn. zm.1) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki i sposób użycia oddziałów i pododdziałów Policji oraz Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w razie zagrożenia bezpieczeństwa publicznego lub zakłócenia porządku publicznego;
- 2) sposób koordynowania działań podejmowanych przez Policję i Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej w formie określonej w art. 18 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, zwanej dalej "ustawą";
- 3) tryb wymiany informacji i sposób logistycznego wsparcia działań Policji prowadzonych z pomocą oddziałów i pododdziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2.1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) oddziałach Policji - należy przez to rozumieć oddziały lub pododdziały Policji;
- 2) oddziałach Sił Zbrojnych - należy przez to rozumieć jednostki wojskowe Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej wydzielone do realizacji zadań, o których mowa w art. 18 ust. 3 i 4 ustawy, lub utworzone w tym celu zgrupowania zadaniowe;
- 3) dowódcy oddziału - należy przez to rozumieć dowódcę oddziału Policji oraz dowódcę oddziału Sił Zbrojnych;
- 4) organie koordynacyjnym - należy przez to rozumieć:
 - a) właściwego miejscowo komendanta wojewódzkiego Policji - w przypadku działań podejmowanych przez Policję i Siły Zbrojne na obszarze jednego województwa,
 - b) Komendanta Głównego Policji - w przypadku działań podejmowanych przez Policję i Siły Zbrojne na obszarze większym niż jedno województwo.

2. Organ koordynacyjny może upoważnić inną osobę do wykonywania swoich zadań.

§ 3.1. Użycie oddziałów Policji oraz oddziałów Sił Zbrojnych w przypadkach określonych w art. 18 ust. 1 ustawy, powinno być odpowiednie do stopnia zagrożenia bezpieczeństwa publicznego lub zakłócenia porządku publicznego.

2. Stopień zagrożenia, o którym mowa w ust. 1, określa się na podstawie przewidywanego rozwoju sytuacji, w tym zagrożenia popełnieniem przestępstw o charakterze terrorystycznym, oraz z uwzględnieniem aktualnego poziomu dostępności sił i środków pozostających w dyspozycji Policji.

§ 4.1. Zarządzenie użycia oddziałów Policji, o którym mowa w art. 18 ust. 1 i 2

ustawy, wykonuje Komendant Główny Policji za pośrednictwem właściwych komendantów wojewódzkich Policji i dowódców oddziałów Policji.

2. Komendant wojewódzki Policji, przystępując do wykonania zarządzenia, o którym mowa w ust. 1, zawiadamia o tym wojewodę.

§ 5.1. Minister Obrony Narodowej niezwłocznie wydaje polecenia niezbędne do wykonania postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 18 ust. 3 ustawy, określając w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych:

- 1) skład oddziałów Sił Zbrojnych , które mają być użyte oraz ich zadania i liczebność;
- 2) obszar, na jakim oddziały Sił Zbrojnych będą wykonywały zadania oraz czas ich wykonywania;
- 3) ograniczenia dotyczące użycia posiadanego uzbrojenia i sprzętu wojskowego będącego na wyposażeniu oddziałów Sił Zbrojnych.

2. Minister Obrony Narodowej przekazuje polecenia, o których mowa w ust. 1, dowódcom oddziałów Sił Zbrojnych, według procedur obowiązujących w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Dowódca oddziału Sił Zbrojnych decyduje o szczegółowym sposobie wykonania zadań określonych przez Ministra Obrony Narodowej w uzgodnieniu z właściwym dowódcą oddziału Policji albo, w przypadkach, o których mowa w art. 18 ust. 4 ustawy, z organem koordynacyjnym.

§ 6.1. Oddziały Sił Zbrojnych wydzielone do pomocy Policji mogą być użyte w

szczegółności do:

- 1) ochrony obiektów, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy;
- 2) osłony lub izolacji określonych obiektów, dróg, wydzielonych ulic lub części miast;
- 3) wspierania działań oddziałów Policji przywracających bezpieczeństwo i porządek publiczny, w tym działań antyterrorystycznych.

2. Oddziały Sił Zbrojnych pozostają w strukturze organizacyjnej i w systemie dowodzenia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

3. W działaniach osłonowych lub izolacyjnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, organ koordynacyjny wyznacza oddziałom Sił Zbrojnych samodzielne odcinki lub obszary wykonywania zadań, a podczas wspierania działań oddziałów Policji, o których mowa w ust. 1 pkt 3, określa szczegółowe zadania do wykonania na rzecz tych oddziałów.

4. Właściwy dowódca oddziału Sił Zbrojnych jest obowiązany każdorazowo uzgadniać szczegółowy tryb współdziałania z właściwym dowódcą oddziału Policji albo, w przypadkach, o których mowa w art. 18 ust. 5 ustawy, z organem koordynacyjnym.

§ 7. Użycie przez żołnierzy oddziałów Sił Zbrojnych środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej następuje na zasadach i w trybie określonych dla policjantów, z tym, że:

1) uprawnienia dowódcy oddziału Policji określone w przepisach o użyciu przez policjantów broni palnej - przysługują dowódcy oddziału Sił Zbrojnych;

2) uprawnienia komendanta wojewódzkiego Policji i Komendanta Głównego Policji określone w przepisach o użyciu przez policjantów broni palnej - przysługują Ministrowi Obrony Narodowej;

- 4) uprawnienia Komendanta Głównego Policji, komendanta wojewódzkiego Policji i osób przez nich upoważnionych, określone w przepisach o użyciu przez policjantów środków przymusu bezpośredniego - przysługują Ministrowi Obrony Narodowej.

§ 8.1. Użycie oddziałów Policji i Sił Zbrojnych dokumentuje się za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk.

2. Dokumentowanie użycia oddziałów Policji działających samodzielnie lub z pomocą oddziałów Sił Zbrojnych należy do właściwego komendanta wojewódzkiego Policji.

3. Dokumentowanie działań oddziałów Sił Zbrojnych działających samodzielnie należy do właściwych organów Żandarmerii Wojskowej.

§ 9.1. Organ koordynacyjny w celu realizacji zadań w ramach działań podejmowanych przez oddziały Policji i oddziały Sił Zbrojnych, w formie określonej w art. 18 ust. 3 i 4 ustawy, zapewnia:

- 1) właściwy podział zadań stosownie do możliwości wykonawczych tych oddziałów;
- 2) uzgadnianie planów i harmonogramów niezbędnych do wykonywania zadań;
- 3) warunki do ustalania procedur niezbędnych do wykonywania zadań;
- 4) informacje niezbędne do realizacji zadań, dotyczące w szczególności zagrożeń, przebiegu zdarzeń i wyników dotychczasowych działań, jak też mające wpływ na metody i formy skutecznego przeciwdziałania zagrożeniom bezpieczeństwa publicznego oraz efektywnego jego przywracania;
- 5) warunki niezbędne do realizacji koordynacji w porozumieniu z właściwymi organami, o których mowa w ust. 2;
- 6) uzgodnienie sposobu zabezpieczenia przemieszczania oddziałów Sił Zbrojnych w związku z udzielaniem pomocy Policji;
- 7) realizację wsparcia logistycznego działań Policji prowadzonych z pomocą oddziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz określa zakres tego wsparcia.

2. Organ koordynacyjny działa w porozumieniu z:

- 1) ministrem właściwym do spraw wewnętrznych - w przypadku działań podejmowanych na obszarze większym niż jedno województwo;
- 2) Szefem Sztabu Generalnego Wojska Polskiego - w przypadku wydzielenia oddziałów Sił Zbrojnych z:
 - a) więcej niż jednego rodzaju Sił Zbrojnych,
 - b) Żandarmerii Wojskowej,
 - c) Wojskowych Służb Informacyjnych;
- 3) dowódcą rodzaju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Komendantem Głównym Żandarmerii Wojskowej albo Szefem Wojskowych Służb Informacyjnych - w przypadku wydzielenia oddziałów Sił Zbrojnych tylko z podległych im jednostek wojskowych;
- 4) właściwym wojewodą.

§ 10.1. Wymianę informacji podczas działań oddziałów Policji prowadzonych z pomocą oddziałów Sił Zbrojnych organizują dowódcy tych oddziałów.

2. Organ koordynacyjny określa techniczne środki przeznaczone do wymiany informacji oraz metody ochrony poufności przekazu informacji.

3. Właściwy organ koordynacyjny może wyznaczyć policjanta lub zespół policjantów do wykonywania funkcji łącznikowej na miejscu realizacji zadań wyznaczonych dla oddziału Sił Zbrojnych, określając szczegółowy zakres czynności w ramach tej funkcji, z jednoczesnym powiadomieniem dowódcy oddziału Sił Zbrojnych.

4. Organ koordynacyjny może ustalić, że wymiana informacji jest prowadzona za pośrednictwem policjanta lub zespołu policjantów wyznaczonego do wykonywania funkcji łącznikowej.

§ 11.1. Wsparcie logistyczne działań Policji prowadzonych z pomocą oddziałów Sił Zbrojnych jest realizowane przy wykorzystaniu posiadanych i dostępnych do użycia w tym zakresie środków własnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, z uwzględnieniem konieczności zachowania potencjału obronnego i gotowości bojowej Sił Zbrojnych.

2. Wsparcie logistyczne może obejmować w szczególności transport, wyżywienie, usługi medyczne, sprzęt specjalistyczny oraz zakwaterowanie.

§ 12.1. Niezwłocznie po zakończonych działaniach dowódca oddziału Policji i dowódca oddziału Sił Zbrojnych są obowiązani złożyć szczegółowe, pisemne raporty bezpośrednim przełożonym.

2. Raporty, o których mowa w ust. 1, powinny zawierać w szczególności:

- 1) wskazanie stopnia policyjnego lub wojskowego, imienia i nazwiska dowódcy oddziału;
- 2) określenie liczebności oddziału oraz czasu i miejsca wykonanych działań;
- 3) opis sytuacji bezpośrednio poprzedzającej użycie oraz przebieg użycia oddziału;
- 4) inne dane wymagane odnośnie raportów, o których mowa odpowiednio

w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 września 1990 r. w sprawie określenia przypadków oraz warunków i sposobów użycia przez policjantów środków przymusu bezpośredniego (Dz. U. z 1990 r. Nr 70, poz. 410 z późn. zm.2) i w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia w sprawie szczegółowych warunków i sposobu postępowania przy użyciu broni palnej przez policjantów oraz zasad użycia broni palnej przez oddziały i pododdziały zwarte Policji (Dz. U. Nr, poz.) - jeżeli były użyte środki przymusu bezpośredniego lub broń palna;

5) podpis dowódcy oddziału.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych niezwłocznie sporządza szczegółową informację dotyczącą użycia oddziałów Policji i przekazuje ją Prezesowi Rady Ministrów oraz właściwemu wojewodzie (wojewodom).

4. Minister Obrony Narodowej niezwłocznie sporządza szczegółową informację dotyczącą użycia oddziałów Sił Zbrojnych i przekazuje ją Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesowi Rady Ministrów, ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych oraz właściwemu wojewodzie (wojewodom).

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.3

Prezes Rady Ministrów

[1])Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002r.: Nr 19, poz. 185, Nr 74, poz. 676, Nr 81, poz. 731, Nr 113, poz. 984, Nr 115, poz. 996, Nr 153, poz. 1271, Nr 176, poz. 1457 i Nr 200, poz. 1688 oraz z 2003r. Nr 90, poz. 844, Nr 113, poz. 1070, Nr 130 poz. 1188 i 1190, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1609, Nr 192, poz. 1873 i Nr 210, poz. 2036 oraz z 2004r. Nr 71, poz. 1800, Nr 179, poz. 1842, Nr 210, poz. 2135, Nr 273, poz. 2703 i Nr 277, poz. 2742 oraz z 2005r. Nr 10, poz. 70

2[1] Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 58, z 2000 r. Nr 16, poz. 206, z 2002 r. Nr 196, poz. 1657, z 2003 r. Nr 175, poz. 1694 oraz z 2005 r. Nr, poz.

3)Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 5 marca 1991r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków użycia oddziałów i pododdziałów Policji oraz Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w razie zagrożenia bezpieczeństwa lub niebezpiecznego zakłócenia porządku publicznego oraz zasad użycia broni palnej przez te jednostki (Dz. U. Nr 26, poz. 104 oraz z 1996r. Nr 63, poz. 297), które utraciło moc z dniem 13 stycznia 2005 r. na podstawie ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zmianie ustawy o Policji oraz ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 277, poz. 2742).

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 5 marca 1991 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków użycia oddziałów i pododdziałów Policji oraz Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w razie zagrożenia bezpieczeństwa lub niebezpiecznego zakłócenia porządku publicznego oraz zasad użycia broni palnej przez te jednostki (Dz. U. Nr 26, poz. 104 oraz z 1996 r. Nr 63, poz. 297).

Projekt został przygotowany z powodu modyfikacji przepisów art. 18 ustawy o Policji, wprowadzonych ustawą z dnia 25 listopada 2004 r. o zmianie ustawy o Policji oraz ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 277, poz. 2742). Przepisy projektowanego rozporządzenia zachowują dotychczasowe rozwiązania w takim stopniu, jaki jest zgodny z nowym zakresem upoważnienia ustawowego, a zmiany tych uregulowań są ograniczone do spraw niezbędnych dla zapewnienia sprawnego współdziałania Policji z Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej.

Przy określaniu w § 5 sposobu użycia pomagających Policji oddziałów Sił Zbrojnych uwzględniono konieczność utrzymania ciągłości autonomicznego dowodzenia zarówno w Policji, jak i w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej - również w warunkach doraźnego wspólnego wykonywania przedsięwzięć przywracających bezpieczeństwo i porządek publiczny. Procedury ustalania i przekazywania zadań oddziałom Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej wyznaczonym do udzielania pomocy Policji zostały określone odpowiednio do spodziewanej dynamiki przebiegu zdarzeń w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa publicznego lub zakłócenia porządku publicznego.

W § 6 wskazuje się warunki użycia oddziałów Sił Zbrojnych, co wynika z możliwości wykonawczych specyficznych dla tych oddziałów.

Koordinacja działań podejmowanych przez Policję i Siły Zbrojne ma odbywać się - zgodnie z § 12 projektu - w sposób gwarantujący efektywne wykorzystanie zróżnicowanych specjalistycznych umiejętności policjantów i żołnierzy oraz zapewnienie maksymalnego wsparcia ze strony organów Policji zarówno dowódcom oddziałów Policji, jak i dowódcom oddziałów Sił Zbrojnych.

W § 14 zapewnia się jak najszerszy zakres - w granicach prawnych i praktycznych możliwości Sił Zbrojnych - wsparcia logistycznego, jakie w myśl art. 18 ust. 9 pkt 3 ustawy o Policji powinno być udzielane Policji ze strony Sił Zbrojnych.

Należy zaznaczyć, iż projekt w odróżnieniu do zastępowanego aktu normatywnego nie zawiera przepisów ustalających szczegółowy sposób postępowania policjantów przy użyciu środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej. Przepisy takie wykraczałyby poza zagadnienia przewidziane w aktualnym brzmieniu upoważnienia ustawowego. Nie oznacza to, iż te przepisy zostały usunięte z prawa policyjnego. Zostały zamieszczone w równoległe przygotowywanych projektach:

- nowego rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków i sposobu postępowania przy użyciu broni palnej przez policjantów oraz zasad użycia broni palnej przez oddziały i pododdziały zwarte Policji,

- rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia przypadków oraz warunków i sposobów użycia przez policjantów środków przymusu bezpośredniego.

Rezygnacja z *vacatio legis* podyktowana jest pilną potrzebą wejścia w życie przepisów wykonawczych regulujących ramy współpracy Policji oraz Sił Zbrojnych w szczególnych sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa publicznego, do których znowelizowany przepis art. 18 ustawy o Policji zalicza również zagrożenie przestępstwem o charakterze terrorystycznym.

Ocena skutków projektowanej regulacji

Projektowana regulacja będzie miała korzystny wpływ na skuteczność wykonywania przez Policję zadań ustawowych.

Projekt nie był poddawany dodatkowym konsultacjom społecznym, ponieważ przyjęte w nim rozwiązania są tożsame z rozwiązaniami zastosowanymi w dotychczas obowiązujących przepisach wykonawczych, a także dlatego, iż konsultacje społeczne zostały uznano za bezcelowe w odniesieniu do zmian norm ustawowych, których konsekwencją jest opracowanie niniejszego projektu.

Wejście w życie projektowanych zmian przepisów wykonawczych do ustawy o Policji nie spowoduje wzrostu wydatków w budżecie państwa i budżetach jednostek samorządu terytorialnego.

Projektowana regulacja nie będzie miała negatywnego wpływu na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionów. Poprawa skuteczności wykonywania przez Policję zadań ustawowych będzie natomiast korzystną przesłanką rozwoju gospodarczego.

Zakres projektowanych zmian nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.